

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **Ing. J. H.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o námitce podjatosti soudců senátu 15 Af Krajského soudu v Ústí nad Labem Mgr. Václava Trajera, JUDr. Petra Černého, Ph.D a JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., vznesené žalobcem ve věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15 Af 12/2016,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Ústí nad Labem Mgr. Václav Trajer, JUDr. Petr Černý, Ph.D a JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. **n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15 Af 12/2016.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem projednává žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2015, č. j. 32515/15/5100-41452-706445, jímž bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Ústecký kraj, Územní pracoviště v Ústí nad Labem ze dne 26. 2. 2015 o zastavení řízení podle § 106 odst. 1 písm. e) daňového řádu.

Žalobce podáním ze dne 2. 2. 2016 namítl podjatost soudců senátu 15 Af Krajského soudu v Ústí nad Labem Mgr. Václava Trajera, JUDr. Petra Černého, Ph.D a JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. z toho důvodu, že hrozí, že jimi bude pokračováno „*v dalším pokořování nezávislého, nestranného, odborného a spravedlivého rozhodování soudů.*“

Soudci Krajského soudu v Ústí nad Labem Mgr. Václav Trajer, JUDr. Petr Černý, Ph.D a JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. se vyjádřili k námitce podjatosti tak, že se v dané věci necítí být jakkoliv podjati a považují vznesenou námitku za zcela nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud uvážil v této věci následovně. Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“), jsou soudci „*vyloučeni z*

projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech“. Podle § 8 odst. 5 věty čtvrté s. ř. s. musí účastník řízení námitku podjatosti zdůvodnit a uvést konkrétní skutečnosti, z nichž podjatost soudce dovozuje.

Není pochyb o tom, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezájatosti soudce v konkrétním případě. K této otázce se vyjádřil Ústavní soud, který připomněl, že vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz náleze ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem osob zúčastněných na řízení vedou. K vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci však může dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. náleze ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01).

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tímto principem je nestrannost soudního rozhodování chráněna ve prospěch účastníků soudních řízení nejlépe. Uvedeným způsobem je zmíněný princip zásadně naplněn, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

Ve vztahu k rozhodování o námitkách podjatosti soudců je rovněž nutné zdůraznit, že posouzení podjatosti soudce z různých důvodů se musí řídit stejnými kritérii. Proto je také vždy třeba zkoumat, zda vztah soudce ke konkrétní věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že tento soudce nebude moci nebo schopen nezávisle a nestranně rozhodovat.

Z velmi strohé odůvodnění námitky podjatosti lze usuzovat, že ji žalobce podal s ohledem na předchozí rozhodovací činnost krajského soudu. Žalobce jen obecně tvrdí, že soudci senátu 15 Af Krajského soudu v Ústí nad Labem Mgr. Václav Trajer, JUDr. Petr Černý, Ph.D a JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. jsou vyloučení z projednávání jeho sporu

pokračování

s žalovaným proto, že „hrozí pokračování dalšího pokračování nezávislého, nestranného, odborného a spravedlivého rozhodování soudů.“ Tato argumentace stěžovatele však nemůže vést k závěru o vyloučení těchto soudců Krajského soudu v Ústí nad Labem z projednání této věci, neboť naplňuje hypotézu ustanovení § 8 odst. 1 věta třetí s. ř. s., podle kterého *„důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech“*. Stěžovatel totiž nesouhlasí s tím, jakým způsobem soudci senátu 15 Af Krajského soudu v Ústí nad Labem postupují v jeho jiných sporech. To však k oprávněnosti námitky podjatosti nestačí, neboť zákon výslovně vylučuje jako důvod podjatosti okolnosti spočívající v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze, k tomu však slouží opravné prostředky, nikoli námitka podjatosti.

Pro oprávněné pochybnosti o podjatosti soudce totiž musí existovat shora zdůrazněný vztah konkrétního soudce k věci, účastníkům řízení nebo jejich zástupcům, který dosáhne určité nepřijatelné intenzity. Nic takového z popisované situace nevyplývá, žalobce to v principu ani netvrdí a pro své spekulace neuvádí žádný důkaz, zatímco zákonní soudci to jednoznačně vylučují. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvod pro vyloučení zákonných soudců senátu 15 Af Krajského soudu v Ústí nad Labem z projednávání a rozhodnutí věci pro podjatost.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. března 2016

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu